

Kiedy możemy złożyć pozew o rozwód?

Autor: adw. Kamilla Kasprzak

Sąd może orzec rozwód, w sytuacji gdy między stronami nastąpił trwały i zupełny rozkład pożycia małżeńskiego. Na pożycie małżeńskie składają się trzy więzi: fizyczna, emocjonalna i gospodarcza, a więc aby sąd mógł orzec rozwód strony nie mogą się już darzyć żadnymi uczuciami oraz nie mogą ze sobą współżyć. Konieczne jest również zaprzestanie prowadzenia wspólnego gospodarstwa domowego. W polskich realiach wyprowadzenie się ze wspólnego mieszkania nie zawsze jest możliwe. W tej sytuacji wskazane jest po prostu prowadzenie odrębnych budżetów i mimo zamieszkiwania pod jednym dachem, tak naprawdę prowadzenie dwóch gospodarstw, a więc pranie i gotowanie sobie osobno, a także podejmowanie odrębnych decyzji.

Jeżeli wszystkie trzy więzi między stronami ustały, to mamy już do czynienia z zupełnym rozkładem pożycia małżeńskiego. W dalszej kolejności sąd musi sprawdzić, czy poza tym, że rozkład pożycia małżeńskiego jest zupełny, to jest również trwały, a więc czy nie ma szans na odbudowanie tych więzi i uratowanie małżeństwa. W sytuacji gdy sąd widzi szanse na odtworzenie więzi, to zawiesza postępowania albo kieruje strony do mediacji.

Sąd musi również zbadać, czy nie zachodzą negatywne przesłanki rozwodu, a więc czy zachodzą takie przypadki, gdy orzeczenie rozwodu nie jest możliwe. Takie sytuacje to:

- 1/ orzeczenie rozwodu byłoby sprzeczne z dobrem wspólnych małoletnich dzieci, a więc rozwód negatywnie wpłynąłby na rozwój dzieci;
- 2/ orzeczeniu rozwodu stoją na przeszkodzie zasady współżycia społecznego, np. jeden z małżonków jest nieuleczalnie chory, a rozwodu domaga się ten zdrowy;
- 3/ orzeczenia rozwodu chce małżonek wyłącznie winny rozkładu pożycia małżeńskiego, a małżonek niewinny się na ten rozwód nie zgadza, a odmowa ta nie jest sprzeczna z zasadami współżycia społecznego, np. o rozwód wnosi mąż, który zdradził, a zdradzona żona się na ten rozwód nie zgadza.

W pierwszym przypadku Sąd zasięga opinii opiniodawczego zespołu specjalistów sądowych, gdzie pracują wykwalifikowani psycholodzy, którzy po spotkaniu z dziećmi i z rodzicami wydadzą opinię na ile rozwód będzie szkodliwy dla dalszego rozwoju dziecka. Może się tak zdarzyć, że opinia będzie wskazywać na to, że na chwilę opiniowania dziecko jeszcze nie jest gotowe na rozstanie się rodziców i należy je do tego przygotować.

Drugi przypadek zachodzi często w sytuacjach, gdy jedno z małżonków ciężko zachorowało albo wskutek wypadku stało się niepełnosprawne. W takich sytuacjach Sąd oddali powództwo o rozwód, zwłaszcza w sytuacji gdy chory małżonek nie będzie się na rozwód zgadzał.

Orzeczenie rozwodu może okazać się sprzeczne z zasadami współżycia społecznego zwłaszcza wówczas, gdy jedno z małżonków jest nieuleczalnie chore, wymaga pomocy i rozwód dla niego stanowi rażącą krzywdę. Niekiedy przeciwko udzieleniu rozwodu mogą przemawiać względy natury społeczno-wychowawczej, które nie pozwalają, by orzeczenie rozwodu sankcjonowało stan faktyczny powstały na tle złośliwego stosunku do współmałżonka albo na tle innych przejawów lekceważenia małżeństwa i rodziny (Zob. Wyrok Sądu Najwyższego – Izba Cywilna z 1998-10-09, III CKN 573/98, Opubl: Legalis).

Najtrudniejszy do interpretacji jest na pewno trzeci przypadek, bo ciężko jest ocenić, kiedy brak zgody ze strony drugiego małżonka jest sprzeczny z zasadami współżycia społecznego. Często brak zgody jest chęcią odwetu na małżonku który chce odejść, bo związał się z inną osobą. Sąd musi ten fakt oczywiście uwzględnić. Jeżeli natomiast zdradzony małżonek nie wyraża zgody na rozwód, bo wciąż kocha, a perspektywa rozstania wywołała u niego silną depresję, to Sąd oddali powództwo o rozwód, chociażby po to, aby dać takiej osobie czas na oswojenie się z rozwodem, bo utrzymywanie martwego faktycznie małżeństwa na dłuższą metę nie leży w niczyim interesie.

Nie zasługuje na aprobatę odmowa zgody na rozwód, która służy tylko chęci zmanifestowania przewagi nad małżonkiem domagającym się orzeczenia rozwodu i przeszkodzeniu w ułożeniu sobie przez niego życia osobistego (Zob. Wyrok Sądu Najwyższego – Izba Cywilna z 2002-11-21, III CKN 665/00, Opubl: Legalis).

Brak zgody na rozwód ze strony porzuconej i zdradzonej żony powoduje, że Sąd musi oddalić powództwo o rozwód, jeżeli mąż nie jest w stanie udowodnić, że odmowa zgody jest w jakikolwiek sposób naganna moralnie. Sam fakt, iż związek jest w rzeczywistości martwy i nie ma żadnych szans na jego reaktywację, nie powoduje konieczności orzeczenia rozwodu (Zob. wyrok Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 10 maja 2016 roku, sygn. akt: I ACa 85/16).